

Vad är farligt avfall – och hur ska det tas om hand?

Vissa avfall anses så farliga för miljö och/eller hälsa att de är klassade som farligt avfall. För dessa avfallsslag gäller speciella regler.

Vad är farligt avfall

I Avfallsförordningen (SFS 2020:614¹) anges alla avfallsslag som definieras som farligt avfall. Där beskrivs även vilka egenskaper som gör att avfall ska klassas som farligt.

Vad som är farligt avfall framgår av bilaga 3 till Avfallsförordningen. Bilaga 3 är en förteckning över både vanligt avfall och farligt avfall. Det farliga avfallet anges med en asterisk (*) efter den sexsiffriga koden. Som en tumregel räknas t ex alla uttjänta kemikalier med farlighetsmärkning som farligt avfall.

Det är verksamhetsutövaren själv som ska avgöra avfallets farlighet. I förordningens bilaga 3 respektive 2 kap. framgår lämpliga tillvägagångssätt för att klassa ett avfall.

Förvaring och märkning

Farligt avfall ska samlas upp och tas omhand. Det ska förvaras i tättslutande emballage som inte påverkas av innehållet. Det är inte tillåtet att låta exempelvis lösningsmedel dunsta av. I regel får inte olika typer av farligt avfall blandas. Behållare ska märkas med ”farligt avfall” och med uppgift om innehåll.

Farligt avfall ska förvaras i särskilt utrymme eller på en särskild iordningställd plats där eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, dagvattennät, vattenrecipient eller genomsläpplig mark. För övrigt gäller samma förvaringsregler som för kemikalier, se faktablad om kemikalier.

Anteckningsskyldighet

Den som utövar verksamhet där farligt avfall uppkommer ska för varje typ av farligt avfall anteckna uppgifter om

- var avfallet producerats
- datum för borttransport
- transportsätt
- vem som ska transportera bort avfallet
- avfallets vikt i kilogram
- den mottagare och den plats där avfallet ska hanteras på annat sätt än genom att mottagaren transporterar eller lastar om det.

Uppgifterna ska antecknas innan transporten påbörjas. Anteckningarna ska bevaras i minst tre år och på begäran kunna visas upp för tillsynsmyndigheten.

Rapportering av farligt avfall

Enligt avfallsförordningen (SFS 2020:614) ska anteckningar som förs om farligt avfall också rapporteras till Naturvårdsverkets avfallsregister. Den som är anteckningsskyldig har två arbetsdagar på sig att rapportera uppgifterna till avfallsregistret från det att anteckningen förts.

Se www.naturvardsverket.se - E-tjänster avfallsregistret

Om uppgifterna inkommer för sent till avfallsregistret är tillsynsmyndigheten skyldig att besluta om miljö sanktionsavgift. Bestämmelsen finns i förordningen om miljö sanktionsavgifter (2012:259) och miljö sanktionsavgiften är på 5000 kr.

1 Avfallsförordningen (SFS 2020:614 trädde i kraft 25 juni 2020)

Kontrollera var avfallet går

Den som utövar verksamhet där farligt avfall uppkommer är skyldig att kontrollera att transportör och mottagare av farligt avfall har de tillstånd som krävs.

Transportdokument

För varje transport av farligt avfall ska den som lämnar ifrån sig avfallet och den som tar emot avfallet se till så att det finns ett transportdokument.

Transportdokumentet ska innehålla uppgifter om avsändare, mottagare, transportör, avfallsslag och avfallsmängd samt undertecknas av avsändaren och vid mottagandet av mottagaren. Om transportdokumentet är elektroniskt ska det undertecknas med elektronisk signatur.

Transport

Farligt avfall får samlas in och transporteras yrkesmässigt endast av den som har särskilt tillstånd av Länsstyrelsen.

Vissa typer av avfall är undantagna från tillståndsplikten, och tillstånd ersätts istället med anmälan till Länsstyrelsen för den som avser att transportera farligt avfall som utgörs av farliga jordbrukskemikalier, flyg- och pannaska från oljeförbränning, smittförande avfall och asbest- innehållande avfall m.m. Aktuella avfallsslag som en sådan anmälan avser framgår av 5 kap. 2 § Avfallsförordningen.

Vissa slag av farligt avfall som uppkommer i mindre mängder i en verksamhet får verksamhetsutövaren själv transportera till godkänd mottagare under förutsättning att en anmälan först gjorts till Länsstyrelsen.

Aktuella avfallsslag och mängder framgår av 5 kap. 7 § Avfallsförordningen. En sådan anmälan är giltig i fem år.

Mer information finns att läsa på:

www.riksdagen.se (lagar)

www.notisum.se (lagar)

www.kemi.se (Kemikalieinspektionen)

www.ab.lst.se (länsstyrelsen i Stockholms län)

www.jarfalla.se (miljö och andra faktablad)

Exempel på farligt avfall:

- oljeavfall
- lösningsmedelsavfall
- färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.
- lim-och fogmasseavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.
- köldmedia (CFC, HCFC och HFC)
- impregnerat trä
- miljöfarliga batterier t.ex. batterier som innehåller kvicksilver, bly eller kadmium
- elektriska eller elektroniska produkter som kan innehålla farliga komponenter
- uttjänta fordon som inte tömts på vätskor eller andra farliga beståndsdelar
- isolermaterial som innehåller asbest
- starkt surt eller alkaliskt avfall
- avfall som innehåller kvicksilver (t.ex. lysrör) eller kadmium
- avfall som innehåller tungmetaller t.ex. antimon, arsenik, bly, koppar, tenn, nickel och sexvärt krom, om de klassas som farliga ämnen antingen i metallisk form eller om de ingår i en förening
- cyanidhaltigt avfall
- avfall som innehåller PCB
- bekämpningsmedelsavfall
- laboratorieavfall som består av kemikalier som innehåller farliga ämnen.
- slam och oljehaltigt vatten från oljeavskiljare.

Vill du veta mer? Kontakta oss på miljö- och hälsoskyddsenheten

Ring 08-580 285 00 eller skicka e-post till miljö.

bygglovsnamnden@jarfalla.se.

Läs mer på www.jarfalla.se